

Nyhetsbrev 7, Odlå unga odlare, okt 2020

Nu finns allt material samlat på www.tradgardssverige.org/odla-unga-odlare-medlemmar. Som medlem loggar ni in med lösenord: ouo2020. Hör av er om ni har några frågor eller saknar någon information.

Första året med Odlå unga Odlare

Så här års är det nog för många lite lugnare med trädgårdsarbetet utomhus med era elever. Det finns givetvis saker att göra. Här i Skåne skördar vi fortfarande för fullt. De skördade grönsakerna används både i skolrestaurangen och till exempel i hemkunskapen. En rolig uppgift vi ger till eleverna är att inventera vad som finns i landet, fundera på vad de kan göra med det, vad som behöver kompletteras med andra råvaror och vad detta kostar. Denna uppgift brukar vara uppskattad och ge bra innehåll och bedömningsunderlag i många skolämnen.

På vår skola, Axonaskolan i Skåne, står vi också i begrepp att starta om våra hydroponiska odlingar. Dessa har fått vila under sommaren, när vi haft fullt upp med utomhusodlingen. Harvy ([se tidigare film om hydroponisk odling](#)) är verkligen ett enkelt och kul sätt att odla. Vill ni ha tips om hur det går till kan ni titta på tidigare filmer jag lagt upp. Det finns även gott om andra personer med mer utförliga genomgångar på Youtube. Kul är ju också att låta eleverna bygga mindre hydroponiska odlingar i till exempel mjölkpaket.

Många av er summerar även just nu det gångna odlingsåret med eleverna. Ni funderar på vad som fungerade bra och vad som fungerade mindre bra. Ni utvärderar och börjar kanske redan drömma och smida planer inför nästa säsong. Lite på samma sätt är det faktiskt med projektet Odlå unga Odlare. Vi summerar just nu 2020 och planerar samtidigt för 2021. Kanske är ni besvikna på något som inte blev som ni tänkt. Det viktiga är då att tänka på den lärdom detta faktiskt blev. En misslyckad odling är ett UTMÄRKT tillfälle för analys. Man skall inte bara sopa det under mattan och gå vidare med eleverna. Fråga eleverna VAD som gick fel? Vad kan vi göra annorlunda? Ofta har de mycket förnuftiga och kloka tankar.

Alla som odlar med barn gör ett JÄTTEVIKTIGT jobb för framtiden. Den pågående pandemin har verkligen satt fingret på detta. Det har hela sommaren rapporterats i media om hur intresset för trädgård och odling ökat. Handelsträdgårdar och byggvaruhus har jobbat för högtryck. Debatten om vår grad av självförsörjande fick genom pandemin en relevans som ingen kunde blunda för. Vi tror att detta ökade intresse även sprider sig till skolor och förskolor. Odlingen är ett område där skolor och förskolor VERKLIGEN kan hålla sig i framkant. Vi tror och hoppas att fler och fler pedagoger kommer inse detta. Troligtvis kommer man om man redan upptäckt glädjen med odlingen hemma, ha kortare startsträcka för att börja odla med sina elever.

Vi jobbar just nu med ramverket för 2021 men allt är ännu ej klart så vi måste därför vara lite förtegn. Klart är i alla fall att:

- Sponsorerna fortsätter. Välkomstpaket till nya medlemmar kommer även framledes delas ut. Peppa gärna andra skolor/förskolor att gå med. Ju fler man är, ju mer glädje och inspiration kan man få.
- En nyhet är att vi kommer samla in rapporter i bild, text och kanske film från skolor och förskolor. Dessa positiva exempel kommer sedan på olika sätt lyftas fram. Börja därför gärna dokumentera redan nu. Dokumentation kan ske genom att du och kollegorna skriver, eller genom att barnen själva skriver. Glöm inte att filmen är ett utmärkt media där även de yngsta barnen kan delta.

- *Vi kommer bland inkomna rapporter välja ut några skolor och förskolor som premieras extra för sitt arbete. Vi jobbar just nu på att få fram ytterligare sponsorer som kan bidra till bra utrustning speciellt för er och nästa generations odlare.*
- *Om ni inte redan samarbetar med en lokal trädgårdsförening är det verkligen dags att knyta denna kontakt. Trädgårdsföreningar som går in och stöttar er som "odlingsmentor" har stora kunskaper och kan hjälpa mycket. De har dessutom möjlighet till ekonomisk hjälp från oss som ytterligare kan höja kvalitén på er odling. För större projekt finns även möjlighet att söka speciella projektpengar.*
- *Precis som att vi vill premiera skolor, förskolor och enskilda pedagoger som gör ett bra arbete kommer vi även välja ut några lokala trädgårdsföreningar eller eldsjälar i dessa som även de kommer belönas för sin insats.*

*Med gröna hälsningar,
Riksförbundet Svensk Trädgård och Andreas Andersson**

**Andreas Andersson är styrelseledamot i Riksförbundet Svensk Trädgård, NO-lärare och känd från bloggen @odlaskola. För några år sedan testade han att använda sig av odling under sina lektioner, och det är nu en permanent del av undervisningen på skolan. Riksförbundet Svensk Trädgård, med 120 år av odlingskunskap, vill inspirera fler skolor och förskolor att odla unga odlare. På så vis skapar vi rätt förutsättningar för framtiden.*

FRÅGOR?

Har du frågor kring ditt odlande kontakta våra kunniga trädgårdsrådgivare.

Trädgårdsrådgivning sker via e-post: radgivning@tradgard.org och tel. 08-758 86 36. (tisdag-torsdag 09.00-12.00, onsdag 09-12, 13-16).

Har du frågor gällande medlemskapet kontaktar du vår Medlemsservice.

E-post: medlemsservice@tradgard.org och tel. 08-792 13 15 (måndag-torsdag 09.00-12.00)

Mer information om att odla med barn på www.tradgard.org/barntradgard

Kunskapsmaterial

Tidigare material från kunskapsserien:

- [Information om Odlå unga odlare](#). (Odlå unga odlare # 00) (5 min)
Presentation av projektet och det material som vi delar ut, till skolor som valt att medverka i projektet.
- [Välkommen](#) (Odlå unga odlare # 0) (7 min)
Informationen i denna film vänder sig till dig som pedagog. Du får veta om upplågg och tankar med projektet och kommande inspirationsfilmer.
- [Hydroponisk odling](#). (Odlå unga odlare # 1) (11 min)
Introduktion till Hydroponisk odling med odlingslådan Harvy inne i klassrummet.
- [Varmbådd](#). (Odlå unga odlare # 2) (13 min)
En kort instruktion om hur man anlågger en varmbånk och börjar odla tidigt utomhus.
- [Fårodding](#). (Odlå unga odlare # 3) (19 min)
Hur man kan skynda på odlingen genom att fårodda. Detta gåller nu på våren, men åven långre fram.
- [Sådd på friland](#) och i upphåjda båddar (Odlå unga odlare # 4) (19 min)
Hur man sår ute och vilka grönsaker som kan vara låmpliga att så just nu.
- [Åmnesintegrering](#). (Odlå unga odlare # 5) (9,5 min)
Hur man kan välja att integrera odlingen i andra åmnen på skolan. Dår odlingen får gå som en "råd tråd" genom andra åmnesråden.
- [Tåckodling](#). (Odlå unga odlare # 6) (ca 9 min)
Fårbereåelser inför det stundande sommarlovet. Tåckodling, sommargrånsaker och pumpor.
- [Sommarlovet - vattning och skåtsel](#) (Odlå unga odlare # 7) (ca 16 min)
Bevattning och skåtsel under sommarlovet. Hur gör man för att få det att funka?

Mer material:

-
- [Gråna fingrar odlar året runt](#)
 - [Skola - Pallkrage så direkt-plugg](#)
 - [Skola - GrånaBlad håst vå](#)
 - Skolverket har skrivit om hur man kan anvånda odlingen och allt relaterat till denna som en råd tråd genom flera åmnen. [Kockar i eget land](#) och [Bygger kunskap från grunden](#)

Riksfårbundets kunskapsmaterial för fri nedlådning finns på vår hemsida www.tradgard.org under kunskap. [Ta del av och ladda ner kunskapsmaterialet hår.](#)

- [Faktablad om ekologisk odling](#)
- [Artiklar och lånkar](#)
- [Frågor och Svar från våra kunniga trådgårdsrådgivare](#)
- [Odlå miljåvänligt](#)
- [Aktuella trådgårdstips](#) m.m.

